

17-09-2022

Den Styrkede Pædagogiske Læreplan

Børnehuset Solstrålen
HOBROVEJ 97A, 9240 NIBE

Indholdsfortegnelse

1	Det fælles pædagogiske grundlag	2
1.1	Børnesyn.....	2
1.2	Dannelse og børneperspektiv	2
1.3	Leg	3
1.4	Læring.....	3
1.5	Børnefællesskaber	4
1.6	Pædagogisk læringsmiljø	4
1.7	Samarbejde med forældre om børns læring	5
1.8	Børn i udsatte positioner.....	5
1.9	Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen.....	6
2	De seks læreplanstemaer	7
2.1	Indholdsbeskrivelse og pædagogiske læringsmål.....	7
2.2	Alsidig personlig udvikling	7
2.3	Social udvikling.....	11
2.4	Kommunikation og sprog.....	15
2.5	Krop, sanser og bevægelse.....	19
2.6	Natur, udeliv og science	23
2.7	Kultur, æstetik og fællesskab.....	27

1 Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag og skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. (§8, stk. 2)

For hver af de 9 tematikker i det pædagogiske grundlag beskrives 1-2 *retningsanvisende praksiseksempler*, hvordan det kommer til udtryk i pædagogisk praksis

1.1 Børnesyn

Det at være barn har værdi i sig selv (§8, stk. 2)

Det nye børnesyn

- Børn og voksne er lige værdifulde
- Børn skal ses, forstås Og høres
- Børn inddrages og lyttes til
- Børn udvikler sig i trygge relationer
- Samspil, respekt og tillid
- Relationer er problemet- og også løsningen på problemet

1.1.1 *Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år*

- Vi arbejder meget bevidst med at skabe en tryk relation til det enkelte barn. Hvor tid og normering er en væsentlig faktor. Vi ligger mange ressourcer i barnets opstarts periode, da det er grundlaget for barnets trivsel og udvikling
- Vi bestræber os på at se bag om barnets handlinger, spørge ind og forstå, guide og vejlede.
- Det er vigtigt, at alle børn føler sig velkomne og set. Vi har en genkendelig morgenrutine, hvor alle børn bliver taget imod i garderoben og får hjælp til at sige farvel
- Der er navneopråb/ sang flere gange om ugen, for at inkludere alle, så barnet føler sig set at have en værdi i fællesskabet.
- Børnene inddrages og lyttes til ved at justere aktiviteter og hverdagen efter børnenes interesser, behov og ønsker. F.eks.: ny pige har en tryghedsbamse, som er en pingvin. Vi klipper og tegner pingviner og pynter vores væg med dem.

1.1.2 *Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart*

- Hvert barn, der kommer ind i børnehaven, bliver mødt som et selvstændigt, værdifuldt individ. De føler sig set og velkommen da de bliver mødt med et "Godmorgen f.eks. Peter".
- F.eks. får nogle børn ro om morgenen, andre får et knæ, andre igen lidt legetid før morgenmad. Vi justerer os efter hinanden, fordi vi er forskellige og har forskellige behov.
- Vi bestræber os på at se bag om barnets handling, spørge ind og forstå, guide og vejlede
- Vi er opdelt i mindre grupper bla til vores morgensamling, så børnene får bedre relationer til hinanden. Det er nemmere at danne relationer, i mindre grupper. Børnene føler sig mere trygge og danner også hurtigere gode relationer til de voksne, der er i gruppen.

1.2 Dannelse og børneperspektiv

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Barnet skal inviteres til at være aktiv deltagende og være medskaber af sin læreproces. (§8, stk. 2)

1.2.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Deltagelse i små og større grupper, hvor der skabes rum og tid til turtagning, så alle får mulighed for at prøve og blive hørt. F.eks. at alle børn skiftes til at prøve ny cykel, hvor vi som voksne er bevidste om at inviterer de børn, som ikke selv giver udtryk for at de gerne vil prøve
- Børnene inddrages i de daglige gøremål eks. at tage tøj på i garderoben, tørre fingre efter spisning, kravler selv op ad stige ved puslebord/ barnevogn/ højstol, hjælpe med at rydde op på gruppen, vælge selv hvilken mad man vil have eks. fra en tallerken med smurte madder.
- Børnene støttes i deres medbestemmelse ved, at de høres og evt. gives valgmuligheder

1.2.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Deltagelse i små og større grupper, hvor der skabes rum og tid til turtagning, så alle børns stemmer høres, der spørges ind til og man lytter til andre. f.eks. i samling hvor én taler ad gangen og får lov at byde ind med det, man har på hjertet.
- Vi inddrager børnene i daglige gøremål, de hælder selv vand i deres krus og tager selv af bordet, selv tage tøj på. Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden, f. eks ved at de store gynger de små på legepladsen, vipper med dem
- Børnene støttes i deres medbestemmelse ved, at de høres og gives valgmuligheder om hvilke aktiviteter de har lyst til – f.eks. Lego, klippe, lege med dukker ol

1.3 Leg

Legen har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skal nogle gange støttes, guides og rammesættes for at alle børn kan være med, og legen udvikler sig positivt. (§8, stk. 2)

1.3.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Vi vægter at være deltagende og guidende voksne i børnenes lege, at være på gulvet sammen med børnene, og støtte dem i legene. Nogle gange er vi igangsættende og sætter rammerne for legen, andre gange udvider vi og udfordrer dem med nye ideer til legen, Vi justerer os efter børnene og deres behov.
- Den voksne inviterer et eller flere børn med ind i legen sammen med et andet barn. Der leges med mad/køkkenting hvor et barn laver mad imens et andet barn tilbyder at skænke kaffe/vand.

1.3.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Vi vægter at være deltagende og guidende voksne i børnenes lege. At være på gulvet sammen med børnene og støtte dem i legene. Nogle gange sætter vi rammer for legen og andre gange udvider vi og udfordrer dem med nye ideer til legen.
- En voksen opfinder en politi og røver leg, der starter på legepladsen. Den voksne leger med, støtter op om forslag, italesætter adfærd, trækker sig og kommer på banen igen. Til sidst leger børnene legen alene.

1.4 Læring

Læring skal forstås bredt, og læring sker f.eks. gennem leg, relationer, planlagte og spontant opståede aktiviteter, i rutinesituationer m.m. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. (§8, stk. 2)

1.4.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Vi indretter det pædagogiske læringsmiljø, så legetøjet er i børnehøjde, og rummene indbyder til forskellig leg. Vi lægger vægt på at have dynamiske legerum, som skaber mulighed for nye lege. På sigt arbejder vi på at få legeting der giver mulighed for at bruge kroppen.

- Sproget er en stor del af hverdagen. Vi sætter ord og billeder på handlinger, på grupperummet, ture i nærmiljøet, billeder ved puslebord m.m.

1.4.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Vi lærer ved at øve os, og det er okay at fejle.
- Når man selv hælder vand op og spilder, henter man en klud og tørrer det op. Skifter evt. bukser. Så prøver man igen.
- Vi indretter det pædagogiske læringsmiljø, så legetøjet er i børnehøjde, derudover bruger vi hal og uderum for at have mulighed for at bruge kroppen.
- Gennem leg øver børnene samarbejde. De afprøver forskellige løsninger, udforsker miljøet og finder på ting sammen. Det er også gennem leg de fælles relationer opbygges og den følelsesmæssige relation og identitet styrkes.

1.5 Børnefællesskaber

Leg, læring og dannelse sker i børnefællesskaber - alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab, og blive lyttet til og respekteret. Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet. (§8, stk. 2)

1.5.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Det er vigtigt, at børnene oplever, at de er en del af en gruppe. De børn, der ikke er til stede nævnes ved navn eller billede, og er derfor stadig en del af gruppen, trods manglende tilstedeværelse.
- Vi er bevidste om vigtigheden af børnefællesskaber, og guider og støtter op derom. Børnene inviteres ind i legen sammen med andre.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes relationer og kompetencer, når der laves mindre grupper.

1.5.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Vi er bevidste om vigtigheden af børnefællesskaber, og guider og støtter op derom. Børnene inviteres ind i legen sammen med andre. De voksne leger med og trækker sig, når legen er godt i gang.
- Vi tager udgangspunkt i børnenes relationer og kompetencer, når der laves mindre grupper. F.eks. når vi spiller brætspil, deler vi dem op efter kompetencer.
- Hulebygning. Samarbejde om den fysiske konstruktion samt at omsætte ideer til virkelighed.

1.6 Pædagogisk læringsmiljø

Der skal hele dagen være et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Læringsmiljøet tilrettelægges, så det tager hensyn til såvel det enkelte barn som børnegruppens sammensætning, forudsætninger, interesser og behov. (§8, stk. 3)

1.6.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Vi er bevidste om at gøre brug af forskellige rum, hallen, legepladsen, multibanen og ture i nærmiljøet. Miljøskiftet er med til at inspirere børnene til nye lege, give fornyet læring og nye udfordringer.
- Læringsmiljøet tilpasses til de forskellige aldersgrupper og udviklingsstadier. F.eks. tilpasses legetøj og aktiviteter
- Der er læring i dagligdags rutiner, de voksne støtter og guider.

1.6.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Rummene er indrettede så tingene har faste pladser, så børnene har mulighed for selv at overskue og nå materialerne/legetøjet.
- Vi bestræber os på, at der er tid til læring i dagligdagens rutiner f.eks. toiletbesøg, i garderoben og borddækning. I garderoben giver vi børnene god tid til at øve sig i selv at tage tøj af og på, de voksne støtter og guider.
- De ting, børnene selv har lavet og/eller er optaget af, er udstillet og værdsat.

1.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældre om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, både arrangementer der har til formål at styrke det sociale sammenhold og relationer blandt børn og forældre samt fora hvor børns læring bliver sat på dagsordenen. (§8, stk.6)

1.7.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Opstartssamtaler, årlige samtaler, udviklingsmøder (for forældre til børn der har nogle særlige udfordringer), sommerfest, forældrekafe, børnefødselsdage her i huset, generalforsamling, hvor vi starter med fællesspisning og børnene er med, bedsteforældredag. Korte garderobe snakke. Opslag på tavler, månedsbreve og årskalendere. Facebookside. Forældrebestyrelsesmøder.

1.7.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Opstartssamtaler, årlige samtaler, udviklingsmøder (for forældre til børn der har nogle særlige udfordringer), sommerfest, forældrekafe, fællesarrangementer i Solstrålen, børnefødselsdage her i huset eller i hjemmet, generalforsamling, med fællesspisning. Bedsteforældredag. Korte garderobe samtaler. Opslag på tavler, månedsbreve og årskalendere. Facebookside. Forældrebestyrelsesmøder.

1.8 Børn i udsatte positioner

Alle børn skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter. Alle børn skal mødes med positive forventninger og opleve at være en betydningsfulde del af fællesskabet. (§8, stk. 5)

1.8.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Vi oplever børn der periodevis er i udsatte positioner, grundet skilsmisse, sygdom, manglende overskud. I den forbindelse er det vigtigt med et godt forældresamarbejde og at der er plads og rum til det enkelte barn. Vi guider og støtter op om barnet.
- Vi arbejder bevidst med at inddrage børnenes kompetencer og ressourcer. Vi støtter børnene i at indgå i betydningsfulde fællesskaber.
- Vi justerer os til det enkelte barn og til den aktuelle børnegruppe.

1.8.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Vi oplever børn der periodevis er i udsatte positioner, grundet skilsmisse og andre hjemlige forhold. I den forbindelse er det vigtigt med et godt forældresamarbejde, så der er plads og rum til det enkelte barn. Barnet skal have mulighed for at vælge til og fra. Vi guider og støtter op om børnene.
- Vi arbejder bevidst med at inddrage børnenes kompetencer og ressourcer. Vi arbejder anerkendende og med ICDP's principper. Vi støtter børnene i at indgå i betydningsfulde fællesskaber.
- Et barn har svært ved at rumme for mange stimuli, har svært ved at vente på tur og bliver meget urolig og larmende til samling. Dette barn er med til samling og sidder hos en voksen, hvor barnet

ikke føler sig "klemt", men stadig er med i det, der foregår til samling og selv kan byde ind i samtalen.

- Vi er opmærksomme på, at børn ikke nødvendigvis er i udsatte position i alle situationer. Eks: Et barn, der er udfordret, når barnet er indendørs, ser vi til gengæld byde ind med mange kompetencer udenfor. Et arbejdsredskab kunne være udviklingsmøder, ICDP-forløb.

1.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

At skabe sammenhæng handler bl.a. om at understøtte børns personlige og sociale kompetencer, få positive erfaringer med at indgå i børnefællesskaber, pirre til nysgerrighed, give lyst til at lære og få mod på nye oplevelser – men også at gøre overgangen tryk og genkendelig. (§8, stk. 6)

1.9.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

- Forældrene inviteres på besøg inden opstart, så forældrene bliver informeret om vores dagligdag og vi får kendskab til barnet.
- Forældrene opfordres til kortere dage i opstarten, så overgangen bliver blidest mulig.
- Når vi modtager børn fra andre institutioner, har vi overleveringssamtaler vedr. barnet.
- Når børnene skal videre i børnehaven, er de på besøgsdage en gang ugentlig i måneden op til børnehavestart. Desuden begynder de at sove middagslur i børnehavens soverum.

1.9.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

- Når et barn starter i børnehaven fra vores vuggestue, kommer de på besøg 2 gange ugentlig, en måned op til opstart. Det er så lille et sted at alle børnene kender hinanden rigtig godt.
- Fordi vi ikke er så stor en institution, kender alle de voksne alle børnene, så der er derfor ikke så meget brug for overlevering. Vi går sammen med dem hver dag, og snakker løbene om de kompetencer og udfordringer børnene måtte have.
- Når vi modtager børn fra dagplejen eller en anden vuggestue, har vi en konkret plan for en tryk indkøring i børnehaven.

2 De seks læreplanstemaer

2.1 Indholdsbeskrivelse og pædagogiske læringsmål

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljø og børns læring. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer. (§8, stk. 2 og 4)

Til at vise hvordan målene er tænkt ind i læringsmiljøet og hvordan læreplanstemaerne understøtter hinanden på tværs, fordeles de 6 læreplanstemaer på to eksempler hvor læringsmiljøet er rutinesituationer, to eksempler hvor læringsmiljøet er børneinitierede lege og to eksempler hvor læringsmiljøet er vokseninitierede aktiviteter. Hertil anvendes "læreplansblomsten".

2.2 Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette sker på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

2.2.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 1 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- De voksne støtter og guider og vejleder børnene, så de får mulighed for at øve sig og mestre.
- De voksne giver børnene tid til at øve sig i selv at tage tøj og sko på.
- De voksne er rolige og er i børnehøjde, der tages hensyn til alder og der er fokus på selvhjælpenhed.
- Vi sætter ord på ting og handling, understøtter evt. med billeder af tøj og sko mm.

Figur 1 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Alsidig personlig udvikling

2.2.2 *Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart*

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 2 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- De voksne støtter, vejleder og guider, så alle børnene føler sig som en del af fællesskabet. At de lære at mestre egne evner til at turde.

Figur 2 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Alsidiig personlig udvikling

2.3 Social udvikling

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

2.3.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 3 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- De voksne støtter og vejleder i, hvordan man sidder og spiser ved bordet.
- De voksne tager hensyn til den individuelle alder i forhold til krav ved bordet.
- Vi sætter ord på, hvad vi spiser og hvor maden kommer fra.
- Vi inddrager børnene i borddækning og madlavning.

Figur 3 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Social udvikling

2.3.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 4 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi hjælper med at alle får taletid.
- Vi lytter til hinanden og opfordrer til de hjælper og lytter til hinanden.
- Vi laver bordplan efter hvilke relationer de forskellige børn har.
- Vi giver plads til at både det meget talende barn men også det mere stille barn får sagt noget.
- De lærer at give plads til hinanden.

Figur 4 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Social udvikling

2.4 Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

2.4.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 5 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi opmuntrer alle børn til at deltage og har fokus på alle bliver set og hørt f.eks. synger vi navnesang.
- Vi øver i at vente på tur og lærer børnene sange og fagter

Figur 5 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Kommunikation og sprog

2.4.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 6 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi voksne skal finde en passende bog i indhold og niveau til hvert enkelt barn.
- Vi voksne skal præsentere og lære børnene de ord den voksne har valgt de skal lære.
- Vi voksne skal opmuntre børnene til aktiv deltagelse.
- Vi skal justere os til hvert enkelt barn og give tid.

Figur 6 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Kommunikation og sprog

2.5 Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

2.5.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 7 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi voksne er opmærksomme på de enkeltes børn motoriske færdigheder.
- Vi voksne er bevidste om vi er rollemodeller og viser, med krop og mimik, glæden ved at bevæge sig.

Figur 7 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Krop, sanser og bevægelse

2.5.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 8 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi er opmærksomme på børnenes motoriske færdigheder og planlægger aktiviteter med udgangspunkt deri.
- Vi voksne har forberedt aktiviteterne og har fundet redskaber frem – eks. Bolde, skumpuder, madrasser, hulehop ringe, måtter, trampolin m.m.
- Vi støtter, guider vejleder og viser glæde ved at bruge kroppen.
- Vi justerer os efter børnegruppen, og giver børnene tid til at udforske og udfolde sig.

Figur 8 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Krop, sanser og bevægelse

2.6 Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

2.6.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 9 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi voksne justerer os efter børnene og følger deres initiativer og interesser.
- Vi går på opdagelse sammen med børnene.
- Vi er opmærksomme på, at vi er rollemønstre i forhold til at gøre børnene nysgerrige på naturen f.eks. finder vi insekter, undersøger og hjælper med at løfte sten osv.
- Vi voksne har overblik over børnene og legen, så vi kan støtte dem efter behov.

Figur 9 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Natur, udeliv og science

2.6.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 10 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi voksne har overblik over legen og børnene, så vi kan støtte dem rettidigt og hjælpe dem i zonen for nærmeste udvikling.
- Vi voksne letter legen f.eks. ved at finde vand og stille forskellige materialer til rådighed.

Figur 10 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Natur, udeliv og science

2.7 Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

2.7.1 Læreplan for børnegruppen 0 – 2 år

Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år ses på Figur 11 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi voksne sørger for at skabe trygge rammer, nærværende, så det enkelte barn føler sig trygt.
- Vi forbereder børnene på hvad der skal ske og øver sange og fagter.

Figur 11 Læringsblomsten for børnegruppen 0 – 2 år - Kultur, æstetik og fællesskab

2.7.2 Læreplan for børnegruppen 3 år og frem til skolestart

Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart ses på Figur 12 på næste side.

Overvejelser i forhold til de pædagogiske mål og læringsmiljøet med særligt fokus på den voksnes rolle:

- Vi guider og stiller evt. modspørgsmål. Eks. Skal der lim på den her del? Prøv uden lim, hvad ser det ud, hvis den vender sådan? Ser det rigtigt ud?

Figur 12 Læringsblomsten for børnegruppen 3 år og frem til skolestart - Kultur, æstetik og fællesskab

2.7.3 Evalueringskultur og dokumentation

I dagtilbuddet skal der etableres en evalueringskultur, som skal udvikle det pædagogiske arbejde. Det pædagogiske personale og ledelsen, skal løbende dokumentere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø, børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

2.7.4 *Hvad gør vi nu*

- Vi tager billeder, som vi ligger på Facebook med en beskrivelse af hvad vi laver. Indimellem kommenteres enkelte billeder.
- Vi skriver på tavlen i gangen, om hvad vi har lavet i løbet af dagen.
- Vi udstiller løbende forskellige projekter.
- Vi laver årshjul (se 2.7.11 Årshjul for børnehuset på side 32)
- I børnehaven laver vi månedsplan, som sendes på mail og ligger på Solstrålen's lukkede facebookside så alle kan følge med i månedens plan
- På personalemøderne har vi et fast punkt med børnenes trivsel og læring.
- Vi laver plancher til de forskellige temaer vi har i Solstrålen. Bla ud fra dette evaluerer vi temaerne.
- Vi evaluerer på det pædagogiske grundlag
- Vi bruger tidlig opsporing

2.7.5 Fremadrettet

Vi har et ønske om at få mere struktur på vores evalueringskultur og få sat det i system.

2.7.6 Inddragelse af lokalsamfundet

- Til jul og påske har vi samarbejde med kirke om julegudstjeneste og forskellige påskeaktiviteter
- Vi har et samarbejde med den lokale gymnastikforening, hvor vi har fået lov til at bruge deres redskaber.
- Vi har samarbejde med den lokale smed og en af de lokale landmænd.
- Vi er på tur til Huul mølle, et naturområde med mulighed for at fiske i søen, gå på opdagelse i bakkerne og finde andre krible krable dyr, end i børnehuset.
- Vi besøger også de børn der bor i nærområdet. Til fødselsdag og evt. for at plukke bær ol

2.7.7 *Forældrebestyrelsen*

Forældrebestyrelsen skal inddrages i udarbejdelsen af, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan. Samt i daginstitutionens arbejde med at skabe gode overgang fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole.

Der afholdes bestyrelsesmøde hver anden måned. Her følges op på det pædagogiske arbejde.

2.7.8 *Overgang fra hjem til dagtilbud*

Inden barnet skal starte i vuggestuen, modtages et informationsbrev om opstarten - Inden start i børnehaven modtager I et velkomtbrev, med en invitation om at komme på besøg, inden opstart. På besøget aftales hvordan opstarten skal forløbe.

Der anbefales en rolig opstart, gerne med korte dage. Opstarten kræver en god dialog mellem personale og forældre, så barnet får den bedst mulige start.

2.7.9 *Fra dagtilbud til dagtilbud*

Hvis barnet ikke kommer fra vores egen vuggestue, har vi en dialog, om at komme på besøg.

Også her anbefaler vi en rolig opstart med korte dage. Det er vigtigt at få forventningsafstemt i forhold til opstarten, så barnet får den bedste start i huset.

2.7.10 *Fra dagtilbud til skole*

Vi ligger i et landdistrikt og børnene skal i skole på forskellige skoler, derfor er overgangene forskellige – Nibe skole inviterer os på besøg. 4 formiddage – her deltager vi, ligesom vi deltager i overleveringssamtalen med skolen og forældrene.

På Bislev skole deltager vi i overleveringssamtalen med skolen og forældrene

2.7.11 *Årshjul for børnehuset*

Måned	Aktiviteter
Januar	Pyjamasdag – miniskole starter
Februar	Fastelavn – vi laver fastelavnspynt og slår katten af tønden Vinterferie
Marts	Påske tema – vi leder efter påskeharen, holder påskefrokost og laver andre påskeaktiviteter
April	Forårstema – Vi sår i plantekasser og højbede
Maj	Gallafest (børnehaven)
Juni	Sankthans
Juli	Sommerferie
August	Dagstur til Huul mølle
September	Tur til Zoo for børnehavebørnene og personalet. Naturens uge
Oktober	Motionsuge Efterårsferie
November	Julegaveværksted
December	Julehygge Julefrokost Juleferie

Følgende aktiviteter sker løbende over året:

- Forældrekafe
- Arbejds/hyggedage med forældre og søskende
- Hallen (1 gang om ugen)
- Årlig fotografering
- Maddage
- Ture i nærmiljøet
- Besøg i kirken
- Fødselsdage i huset eller hjemme hos børnene
- Klippedag i forbindelse jul
- Bondegårdsuge
- Bedsteforældredag
- Affaldsindsamling
- Bibliotek